

Cuprins

Abrevieri	IX
Partea generală	1
Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare	1
Capitolul I. Principii generale.....	1
Capitolul II. Aplicarea legii penale.....	5
Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp	5
Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în spațiu	16
Titlul II. Infrațiunea	23
Capitolul I. Dispoziții generale.....	23
Capitolul II. Cauzele justificative.....	36
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate	46
Capitolul IV. Tentativa	60
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	67
Capitolul VI. Autorul și participanții.....	92
Titlul III. Pedepsele	110
Capitolul I. Categoriile pedepselor	110
Capitolul II. Pedepsele principale	110
Secțiunea 1. Detențiunea pe viață	110
Secțiunea a 2-a. Închisoarea.....	113
Secțiunea a 3-a. Amenda.....	114
Capitolul III. Pedeapsa accesorie și pedepsele complementare	120
Secțiunea 1. Pedeapsa accesorie	121
Secțiunea a 2-a. Pedepsele complementare.....	124
Capitolul IV. Calculul duratei pedepselor	132
Capitolul V. Individualizarea pedepselor	135
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	136
Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante.....	138
Secțiunea a 3-a. Renunțarea la aplicarea pedepsei.....	158
Secțiunea a 4-a. Amânarea aplicării pedepsei	162
Secțiunea a 5-a. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	172
Secțiunea a 6-a. Liberarea condiționată	182
Titlul IV. Măsurile de siguranță	189
Capitolul I. Dispoziții generale.....	189
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță.....	190

Titlul V. Minoritatea.....	204
Capitolul I. Regimul răspunderii penale a minorului	204
Capitolul II. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate.....	211
Capitolul III. Regimul măsurilor educative privative de libertate	218
Capitolul IV. Dispoziții comune	223
Titlul VI. Răspunderea penală a persoanei juridice.....	228
Capitolul I. Dispoziții generale	229
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice	235
Capitolul III. Dispoziții comune	241
Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală.....	246
Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei	260
Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării.....	266
Titlul X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală.....	273
Partea specială	293
Titlul I. Infracțiuni contra persoanei	293
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții.....	293
Capitolul II. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății	307
Capitolul III. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie.....	321
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului	326
Capitolul VI. Infracțiuni contra libertății persoanei	327
Capitolul VIII. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale	337
Capitolul IX. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private.....	359
Titlul II. Infracțiuni contra patrimoniului.....	362
Capitolul I. Furtul.....	362
Capitolul II. Tâlhăria și pirateria	373
Capitolul III. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii	379
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie	389
Capitolul VI. Infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave	393
Titlul III. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat	394
Capitolul I. Infracțiuni contra autorității	394
Titlul IV. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției.....	402
Titlul V. Infracțiuni de corupție și de serviciu.....	442
Capitolul I. Infracțiuni de corupție	442
Capitolul II. Infracțiuni de serviciu	460

Titlul VI. Infrațiuni de fals.....	479
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri.....	479
 Titlul VIII. Infrațiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	 493
Capitolul I. Infrațiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice.....	493
Capitolul II. Infrațiuni contra ordinii și liniștii publice	506
Capitolul III. Infrațiuni contra familiei	510

Partea generală

Titlul I

Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I. Principii generale

Observații generale

- ☛ primele două articole din CP reprezintă izvorul principal de aplicare a legii penale în timp, precum și fundamentul interpretării dispozițiilor legii penale;
- ☛ reprezintă expresia unor principii tradiționale în dreptul continental, exprimate prin adagiile *nullum crimen sine lege* (art. 1) și *nulla poena sine lege* (art. 2);
- ☛ pe lângă aceste principii generale și explicate ale dreptului penal, în partea generală a Codului penal sau în jurisprudența CtEDO există și o serie de principii specifice, aplicabile sectorial unor anumite instituții.

Art. 1. Legalitatea incriminării. (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal. (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

Esențial

- ☛ infr. pot fi definite numai prin lege organică sau prin OUG adoptată în condițiile delegării legislative;
- ☛ infr. pot fi definite în CP sau în legi speciale care reglementează domenii de activitate particulare;

- de ex., Legea nr. 241/2005 privind evaziunea fiscală, Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal etc.;
- ✿ toate elementele constitutive ale infr. trebuie să fie prevăzute într-o lege sau OUG aflată în vigoare la momentul la care are loc acțiunea sau inacțiunea; deopotrivă, norma de incriminare trebuie să fie previzibilă și accesibilă;
- o faptă nu poate constitui infr. dacă nu era prev. de legea penală la data comiterii acesteia;
  - o normă penală de drept substanțial nu poate retroactiva, decât în contextul aplicării legii penale mai favorabile;
- ✿ extinderea domeniului de aplicare a unei infr. deja existente (spre ex., prin înlăturarea cerinței esențiale) nu va avea niciun efect cu privire la acțiunile sau inacțiunile anterioare intrării în vigoare a legii sau a OUG modificatoare ori completatoare;
- de ex., înlăturarea condiției subiectului activ calificat va conduce la o extindere a domeniului de aplicare a infr.;
- ✿ principiul legalității incriminării determină inadmisibilitatea folosirii analogiei în defavoarea inculpatului pentru aplicarea unei norme penale cu privire la o acțiune sau inacțiune care nu este incriminată, dar care este asemănătoare cu cea descrisă de o altă normă penală (*analogie in malam partem*);
- nu trebuie făcută confuzie între analogia în defavoarea inculpatului (interzisă) și interpretarea evolutivă sau extensivă a normei de incriminare (permisă);
- de asemenea, clauzele legale de analogie sunt compatibile cu principiul legalității incriminării, deoarece sunt folosite doar în interpretarea normei penale, fără a recurge la o veritabilă analogie în defavoarea inculpatului (v. *Streteanu & Nițu*, vol. I);
  - de ex., la *infr. de distrugere din culpă*, legiuitorul a făcut trimitere la fapta săvârșită prin „incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc” (s.n.);
- ✿ principiul legalității incriminării determină regula privind stricta interpretare a normelor penale, în special cele care reglementează condițiile de tipicitate ale infr.;
- interpretarea normei penale se poate realiza prin următoarele metode: interpretarea gramaticală, istorică, logico-sistematică și teleologică;
- ✿ sancțiunile penale ce pot fi aplicate pers. fizice (minori și majori) și juridice trebuie să fie prevăzute de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei prin acțiune sau inacțiune;
- ✿ pedepsele vor fi stabilite (amânarea aplicării pedepsei) ori aplicate (suspendarea executării pedepsei) de către instanțe fără a se depăși limitele sancționatorii, care vor fi determinate conf. regulilor stabilite în cadrul părții generale ori speciale ale CP;
- nu se poate aplica o pedeapsă în afara limitelor speciale prev. de către legiuitor pentru o anumită infr. fără a se reține o circumstanță ori o cauză de atenuare ori de agravare a limitelor de pedeapsă;
  - limitele generale de pedeapsă nu pot fi depășite niciodată, acestea fiind absolute;
  - în situațiile (expres prev. de lege) în care se aplică detențiunea pe viață (neprev. ca pedeapsă) în loc de pedeapsa cu închisoarea, nu discutăm despre depășirea maximului general al pedepsei cu închisoarea (deoarece detențiunea pe viață este o pedeapsă distinctă) ori încălcarea principiului legalității pedepsei (deoarece

ipotezele în care se poate aplica detențiunea pe viață sunt expres prev. în partea generală);

- nu se poate aplica un alt spor de pedeapsă decât cel prev. de lege în cazul reținerii unei circumstanțe agravante, a unui concurs de infr., a unei recidive postcondamnatorii etc.;
  - nu se poate depăși durata pedepselor complementare prev. de lege, indiferent dacă s-au reținut sau nu circumstanțe sau cauze de agravare a răspunderii penale;
  - nu se pot reține alte circumstanțe agravante generale decât cele prev. de lege;
    - de aceea, circumstanțele agravante generale sunt exclusiv legale → nu există circumstanțe agravante generale judiciare;
- ☛ dacă pedepsele sau măsurile educative sunt aplicate în mod nelegal, inculpatul poate formula apel, iar, dacă sancțiunea nelegală este aplicată printr-o hotărâre definitivă, se poate formula recurs în casație.

Atenție la diferențe!

- ☛ deși constituie izvorul principal privind aplicarea legii penale în timp, principiul legalității incriminării nu trebuie confundat cu acestea, mai ales cu principiul aplicării legii penale mai favorabile.

Jurisprudență

CCR: 1. Interpretarea sintagmei „îndeplinește în mod defectuos”. Curtea constată că sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul dispozițiilor art. 246 CP 1969 și ale art. 297 alin. (1) CP nu poate fi interpretată decât în sensul că îndeplinirea atribuției de serviciu se realizează „prin încălcarea legii”. Aceasta este singura interpretare care poate determina compatibilitatea normelor penale criticate cu dispozițiile constituționale referitoare la claritatea și previzibilitatea legii (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 19 mai 2015, paragraful 48). (...) Curtea reține că ilicitul penal este cea mai gravă formă de încălcare a unor valori sociale, iar consecințele aplicării legii penale sunt dintre cele mai grave, astfel că stabilirea unor garanții împotriva arbitrariului, prin reglementarea de către legiuitor a unor norme clare și predictibile, este obligatorie. Comportamentul interzis trebuie impus de către legiuitor chiar prin lege [înțeleasă ca act formal adoptat de Parlament, în temeiul art. 73 alin. (1) din Constituție, precum și ca act material, cu putere de lege, emis de Guvern, în temeiul delegării legislative prevăzute de art. 115 din Constituție, respectiv ordonanțe și ordonanțe de urgență ale Guvernului], neputând fi dedus, eventual, din raționamente ale judecătorului de natură să substituie normele juridice. În acest sens, instanța de contencios constituțional a reținut că, în sistemul continental, jurisprudența nu constituie izvor de drept, așa încât înțelesul unei norme să poată fi clarificat pe această cale, deoarece, într-un asemenea caz, judecătorul ar deveni legiuitor (*dec. 405/2016*).

2. Lipsa de claritate a sintagmei „impozit cu reținere la sursă”. Din modul de definire a infracțiunii prevăzute la art. 6 din Legea nr. 241/2005 nu poate fi determinată noțiunea de „impozit cu reținere la sursă”, astfel că destinatarul normei nu poate să își ordoneze conduita, în funcție de ipoteza normativă a legii. (...) dispozițiile art. 6 din Legea nr. 241/2005, pe lângă faptul că nu

definesc ele însele noțiunea de „impozite sau contribuții cu reținere la sursă”, nu fac trimitere la un act normativ de rang legal care s-ar afla în conexiune cu acestea, respectiv să fie indicate, în mod concret, norme legale care stabilesc categoria impozitelor sau contribuțiilor cu reținere la sursă, în care s-ar afla și impozitul pentru transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal. Singura mențiune cu privire la acesta este cuprinsă într-un act administrativ dat în aplicarea unor acte normative de reglementare primară, fără a exista o legătură cu obiectul de reglementare al Legii nr. 241/2005, lege penală în sensul art. 173 CP (*dec. 363/2015*).

3. Aplicarea în timp a legii penale. Principiul neretroactivității legii își găsește justificarea și are rolul de a asigura stabilitatea și securitatea raporturilor juridice. Prin urmare, numai o normă previzibilă poate determina în mod clar conduita subiecților de drept, destinatari ai legii. Tocmai de aceea, o lege, odată adoptată, produce și trebuie să producă efecte juridice numai pentru viitor. Aceasta, pentru simplul motiv că legea se adresează subiecților de drept, permițând sau interzicând și, bineînțeles, sancționând atitudinile deviante. S-a constatat că este absurd să se pretindă unui subiect de drept să răspundă pentru comportamente și o conduită pe care le-a avut anterior intrării în vigoare a unei legi care reglementează această conduită. Subiectul de drept nu putea să prevadă ce va reglementa legiuitorul, iar comportamentul său este normal și firesc dacă se desfășoară în cadrul ordinii de drept în vigoare. În considerarea celor de mai sus și având în vedere jurisprudența instanței de contencios constituțional, potrivit căreia confiscarea extinsă este o instituție de drept material, Curtea a constatat că norma legală criticată nu poate retroactiva cu privire la confiscarea bunurilor dobândite înainte de intrarea ei în vigoare, chiar dacă infracțiunile pentru care s-a dispus condamnarea sunt comise după această dată. S-a observat că, dacă s-ar dispune măsura confiscării extinse pentru bunurile dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012, s-ar încălca principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție (*dec. 11/2015*).

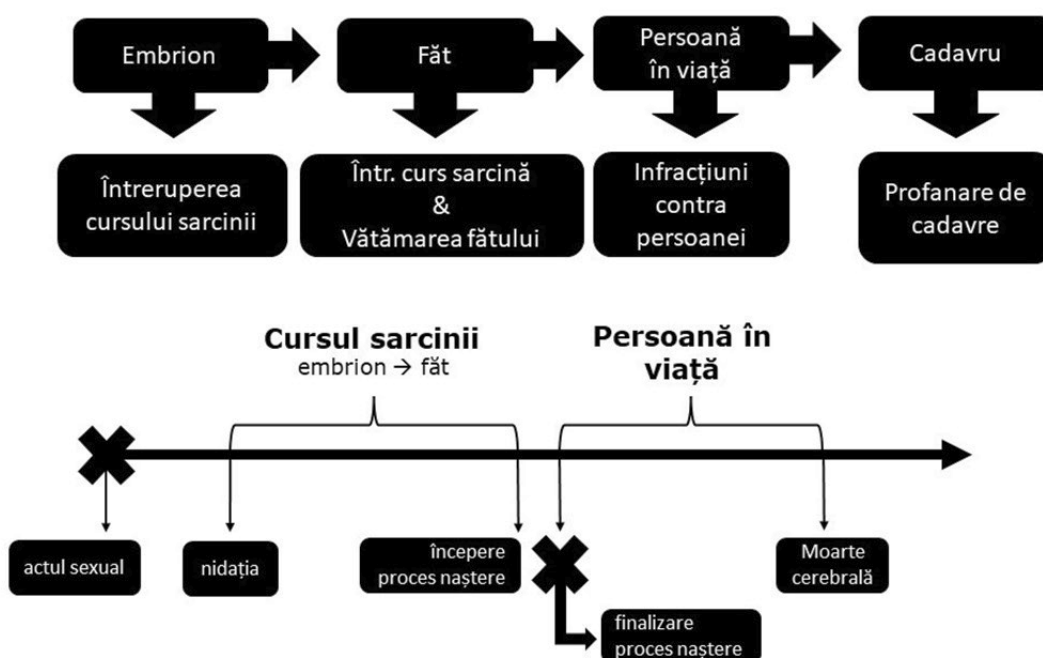
HP: Fapta unei persoane de a nu respecta interdicția de a se afla în anumite localități, care i-a fost dispusă cu titlu de măsură de siguranță (*conf. CP 1969 – n.n.*), nu se încadrează în tiparul standard al normei de incriminare prevăzute de art. 288 alin. (1) CP, care se referă la sustragerea de la executare ori la neexecutarea unei pedepse complementare. În cauza analizată, interdicția de a nu se afla în anumite localități nu a fost niciodată aplicată cu titlu de pedeapsă complementară, ci cu un alt titlu, respectiv de măsură de siguranță. Deși, pe fond, fapta este aceeași, calificarea sa juridică ca infracțiune nu poate fi indiferentă de exprimarea formală a legiuitorului și de realitatea obiectivă potrivit căreia măsurile de siguranță și pedepsele complementare nu se pot confunda, ele reprezentând tipuri distincte de sancțiuni de drept penal, calificate juridic diferit, cu temeiuri distincte de dispunere, cu durată de executare diferită, de care se leagă consecințe juridice distincte. Înalta Curte constată că aceasta reprezintă o omisiune a legiuitorului, care ar fi putut fi evitată fie prin referirea directă la interdicția încălcată, fără menționarea naturii/calificării sale juridice într-un anumit fel, fie prin inserarea unei dispoziții tranzitorii în legea de punere în aplicare a noului Cod penal, normă care ar fi putut stabili asimilarea interdicției de a se afla în anumite localități, dispuse cu titlu de măsură de siguranță, potrivit Codului penal anterior, cu pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi (sub aspectul interdicției exercitării dreptului de a se afla în anumite localități stabilite de instanță). Astfel, a considera tipică, în raport cu art. 288 alin. (1) CP, fapta de nerespectare a interdicției de a se afla în anumite localități de către o persoană căreia această sancțiune de drept penal i-a fost aplicată în temeiul fostului Cod penal, cu titlu de măsură de siguranță, în condițiile în care o asemenea măsură de siguranță nu mai este reglementată *de lege lata* și în contextul inexistenței unei dispoziții legale exprese și clare care să dispună asimilarea sau înlocuirea acestei sancțiuni cu pedeapsa complementară prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. l) CP, reprezintă o soluție care încalcă principiul fundamental al legalității incriminării prevăzut de art. 1 alin. (1) CP, care nu permite nici incriminarea prin analogie, nici aplicarea prin analogie a unei dispoziții penale, în detrimentul persoanei acuzate (*dec. 2/2019*).

Partea specială

Titlul I

Infracțiuni contra persoanei

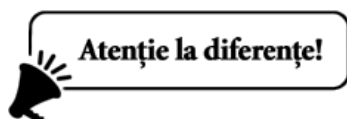
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții

Observații generale

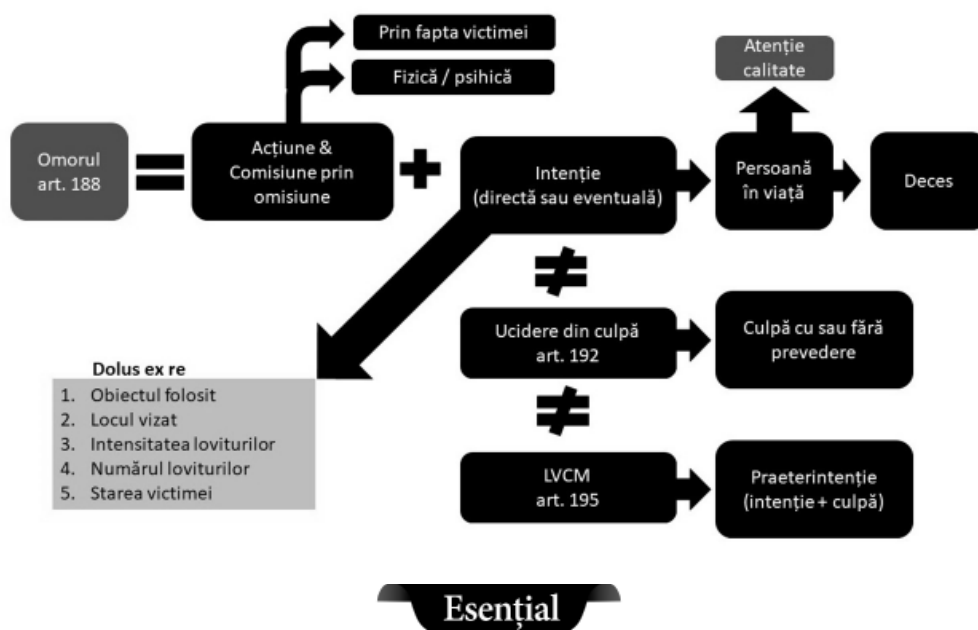
- ✿ persoana este considerată în viață și poate fi sub. pasiv al infr. din acest capitol din momentul desprinderii de corpul mamei (finalizarea procesului nașterii) și până în momentul morții cerebrale (ca regulă);
- ✿ de regulă, infr. contra vieții pot fi comise prin acte comise sau omise (subsumate *uciderii*) și au ca obiect material corpul persoanei în viață și ca urmare imediată decesul victimei; ca excepție, determinarea sau înlesnirea sinuciderii (art. 191 CP) se comite numai prin *acțiunea* de determinare sau înlesnire a suicidului, nu are obiect material și poate avea ca urmare imediată inclusiv o încercare nereușită de sinucidere (caz în care se va reține forma atenuată a infr.);
- ✿ leg. de cauzalitate trebuie întotdeauna dovedită, fiind vorba despre infr. de rezultat;

- majoritatea infr. contra vieții se comit cu intenție directă sau indirectă; este sancționată penal și uciderea din culpă (art. 192 CP); infr. de LVCM (art. 195 CP), comisă întotdeauna cu praeterintenție, deși are ca rezultat decesul unei persoane, se regăsește printre infr. contra integrității corporale sau sănătății;
- motivul și scopul sunt relevante îndeosebi în procesul de individualizare a pedepsei; în cazul infr. de omor, existența unui motiv special (interesul material) sau a unui scop special (de ex., pentru a înlesni sau ascunde săvârșirea unei infracțiuni) va atrage reținerea omului calificat (art. 189 CP);
- la infr. de ucidere la cererea victimei și determinare sau înlesnire a sinuciderii, tentativa, deși posibilă, nu se pedepsește.

- embrion* (este posibil să se rețină întreruperea cursului sarcinii);
- făt* (este posibil să se rețină întreruperea cursului sarcinii/vătămarea fătului);
- persoană în viață* (este posibil să se rețină o infracțiune contra persoanei);
- cadavru* (este posibil să se rețină o profanare de cadavre).

Art. 188. Omorul. (1) Uciderea unei persoane se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
(2) Tentativa se pedepsește.

- omor* = acțiunea (împușcarea)/comisiunea prin omisiune (nehrănirea bebelușului de către mamă) + intenția (directă sau eventuală) de a ucide o pers. în viață + deces (infr. consumată) sau tentativă;

- o anume calitate (specială) a victimei poate atrage o altă încadrare juridică: judecător, procuror, avocat (sau un membru de familie al acestora) – ultraj judiciar (art. 279 CP); funcționar public care îndeplinește o funcție care implică exercițiul autorității de stat (polițist, polițist local, jandarm, pădurar etc.) – ultraj (art. 257 CP); membru de familie (inclusiv concubinii) – violență în familie [art. 199 alin. (1) CP];
- ✿ pluralitatea de victime poate atrage reținerea omorului calificat [art. 189 alin. (1) lit. e)-f) CP];
- ✿ poate fi comis și printr-o acțiune îndreptată împotriva psihicului unei persoane → victima este constrânsă moral (amenințată) să se sinucidă, caz în care discutăm despre un omor prin fapta victimei;
  - ☞ atenție la delimitarea față de determinarea la sinucidere!
- ✿ nu poate fi comis niciodată cu praeterintenție;
- ✿ poate fi comis în forma unității naturale colective (bătăi repetate la intervale scurte de timp), dar poate avea și natura unei infr. progresive (o lovitură cu toporul în zona capului, ce cauzează inițial o infirmitate, duce într-un final la decesul victimei);
- ✿ se reține și în caz de *error in personam* (X trage în A crezând că este B) sau *aberratio ictus* (X trage înspre A cu intenția de a-l ucide, dar din culpă îl nimereste pe B);
- ✿ desistarea și împiedicarea producerii rezultatului constituie cauze de nepedepsire a tentativei la omor;
- ✿ legitima apărare sau excesul justificat sau neimputabil de legitimă apărare pot fi reținute drept cauze care înlătură caracterul penal al faptei; provocarea produce efecte numai la individualizarea pedepsei (inclusiv prin reținerea unei circumstanțe atenuante legale).

Atenție la diferențe!

- ✿ se distinge de infr. de determinare sau înlesnire a sinuciderii prin următoarele:
  - la omor nu există libertate de voință (victima este constrânsă să se sinucidă), în timp ce la înlesnirea sau determinarea sinuciderii există o minimă libertate de a alege (victima decide să se sinucidă din cauza violenței domestice repetate);
  - la omor, actul de executare aparține în exclusivitate autorului (autorul trage scaunul de sub picioarele victimei aflate în ștreang) sau este partajat între el și victimă (atât autorul, cât și victima administrează otrava). La determinarea sau înlesnirea sinuciderii, actul de executare aparține în exclusivitate victimei: victima împinge scaunul de sub picioare, chiar dacă acesta a fost poziționat de către autor; victima își administrează otrava, chiar dacă aceasta a fost furnizată de către autor;
- ✿ se distinge de infr. de LVCM prin următoarele:
  - la omor discutăm despre intenție directă sau eventuală. La LVCM discutăm în mod exclusiv despre praeterintenție (intenția de a lovi + deces din culpă);
  - la omor, raportul de cauzalitate este de obicei unul linear (victima este împușcată și decedează). La LVCM, palma aplicată victimei o face să se dezechilibreze și să cadă, decesul fiind cauzat de o lovitură la nivelul capului cauzată de impactul cu solul;

- ✿ se distinge de uciderea la cererea victimei prin următoarele:
  - lipsa bolii grave sau a infirmității grave, cauzatoare de suferințe fizice și greu de suportat + lipsa cererilor explicite, serioase, conștiente și repetate ale victimei;
- ✿ se distinge de uciderea ori vătămarea nou-născutului (pruncuciderea) prin următoarele:
  - omorul nu se datorează unei tulburări psihice apărute în primele 24 de ore de la naștere;
  - chiar dacă mama își ucide nou-născutul în primele 24 de ore de la naștere, în lipsa tulburării psihice nu se va putea reține pruncuciderea.

Jurisprudență

RIL: În ipoteza în care obiectul material al infracțiunii de profanare de morminte prev. la art. 383 CP actual (n.n.) este un cadavru, iar inculpatul, prin dezmembrarea ori incendiarea cadavrului, urmărește ascunderea faptei de omor comise anterior, se vor reține în concurs real infracțiunea de omor și infracțiunea de profanare de morminte (*dec. 35/2008*).

- ✎ **Notă:** incendiarea unei pers. în viață, chiar cu intenția de a ascunde fapta, va conduce la reținerea unei *singure infracțiuni de omor calificat prin cruzimi*.

Secvențe de practică judiciară

1. Coautorat. Există *coautorat la omor* ori de câte ori mai mulți făptuitori săvârșesc în mod intenționat împotriva unei persoane acte specifice de violență de natură să-i cauzeze moartea. Se produce, într-un anume fel, o distribuție a acțiunilor, unele de intensitate mai mare, altele mai mică, dar toate orientate spre aceeași finalitate: suprimarea vieții persoanei. (...) actul de violență al făptuitorului nu trebuie să acopere în întregime sfera actului tipic, căci el nu se privește izolat, ci în raport cu totalitatea actelor săvârșite de coautori. (...) În cele mai multe cazuri, contribuțiile coautorilor sunt inegale (...) Așadar, toate contribuțiile care au legătură între ele, fiind conjugate și unificate într-un ansamblu specific, orientat spre realizarea uciderii persoanei, au caracter de acte de coautorat la omor. (...) coautorul trebuie să urmărească și să accepte producerea rezultatului cauzat nu numai de acțiunea lui, ci de totalitatea acțiunilor, ceea ce presupune că el trebuie să cunoască celelalte acțiuni și finalitatea lor și, în mod conștient, să-și orienteze activitatea astfel încât să se integreze finalității în ansamblu (*ICCJ, dec. 300/2012, scj.ro*).

2. Intenția de a ucide. i) Se va reține *intenția indirectă de a ucide*, iar *nu culpa* atât timp cât autorul adoptă față de rezultatul mai grav o atitudine de expectativă pasivă, indiferentă, în așteptarea producerii rezultatului care îi apare posibil și chiar eventual; spre deosebire de această atitudine psihică, în ipoteza culpei cu previziune, autorul, care face o evaluare ușuratică a posibilității evitării rezultatului, va adopta o atitudine de preîntâmpinare activă a producerii acestuia, ușurința sa constând tocmai în evaluarea greșită a aptitudinii unor factori obiectivi și subiectivi pe care mizează. În cazul în care speranța în neproducerea rezultatului vătămător sau periculos s-ar întemeia pe o întâmplare, pe un eveniment care ar putea să se producă, dar care în realitate nu are loc, altfel spus, pe hazard, nu ne mai găsim în fața ușurinței, ci a intenției indirecte, fiind vorba practic de acceptarea de către făptuitor a riscului producerii rezultatului (*CA Iași, dec. 178/2018, sintact*).

ii) Deopotrivă, se va reține comiterea unei tentative de omor cu intenție indirectă, iar nu infracțiunea de vătămare corporală în condițiile în care intenția de a ucide se deduce din următoarele împrejurări de fapt: 1. folosirea unui instrument apt să producă decesul: un cuțit cu o lamă de 20 cm lungime și 2 cm lățime; 2. locul sau regiunea corporală în care s-au aplicat loviturile: inimă; 3. numărul și intensitatea loviturilor: o singură lovitură cu intensitate mare și adâncime profundă, lama cuțitului trecând prin peretele toracal parasternal drept, lobul superior al plămânului drept, partea dreaptă a pericardului și ajungând în atriul drept; 4. alte împrejurări preexistente, concomitente